

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Верховна Рада України

В И С Н О В О К

**до проекту Закону України
про реєстрацію доменних імен
(реєстр. № 7357 від 09.05.2022 р.)**

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації повернувся до розгляду та розглянув на своєму засіданні 22 липня 2022 року (Протокол № 76) проект Закону України про реєстрацію доменних імен (реєстр. № 7357 від 09.05.2022 р.), поданий народним депутатом України Федієнком О.П. та іншими народними депутатами України.

Метою законопроекту є законодавче врегулювання відносин у сфері реєстрації, продовження реєстрації, перереєстрації, видалення доменних імен органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування в публічному домені GOV.UA.

Зокрема, проектом пропонується:

визначити суб'єктів відносин з адміністрування, реєстрацій і користування доменними іменами органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування в публічному домені GOV.UA;

встановити вимоги до Адміністратора, Технічного оператора, Реєстратора у сфері відносин з адміністрування, реєстрацій і користування доменними іменами органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування в публічному домені GOV.UA;

встановити порядок ведення Реєстрів доменних імен органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування;

встановити вимоги до суб'єктів у сфері відносин з адміністрування, реєстрацій і користування доменними іменами органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування в публічному домені GOV.UA, а також покладання функцій на Адміністратора у сфері здійснення контролю за виконанням вимог з розташування виключно на території України програмно-технічних засобів, на яких розміщуються державні електронні інформаційні ресурси, для яких здійснюється реєстрація

доменного імені, та за дотриманням законодавства з боку органів виконавчої влади, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Під час підготовки до розгляду законопроекту Комітет отримав великий масив зауважень і пропозицій до законопроекту.

Так, Інститут законодавства Верховної Ради України у своєму експертному висновку до законопроекту в частині правомірності розподілу адміністративних повноважень між відповідними суб'єктами відносин з адміністрування, реєстрацій і користування доменними іменами в домені GOV.UA (Адміністратор, Технічний оператор, Реєстратор та Реєстранти) зазначає, що реальна ситуація на ринку управління доменом .UA та законодавча пропозиція передачі функцій адміністрування та технічного управління національним публічним доменом верхнього рівня .UA державі може призвести до виникнення міжнародних юридичних спорів, оскільки домен верхнього рівня .UA є складовою частиною всесвітньої системи доменних імен, яку адмініструє «Інтернет корпорація з присвоєння імен та номерів» (ICANN). ICANN має статус міжнародної неприбуткової приватної організації, що розташована в США та діє від імені і в інтересах всіх користувачів Інтернет.

Делегування, адміністрування та технічний супровід доменних імен у домені UA мають здійснюватися відповідно до правил ICANN, тим паче, враховуючи той факт, що доменне ім'я згідно з законодавством України не визначено як самостійний об'єкт правового регулювання, що є засобом індивідуалізації в мережі Інтернет.

Також зауваження Інституту законодавства ВРУ стосуються питань чіткості делегування Кабінетом Міністрів України адміністративних повноважень в домені GOV. UA; комплексності правового врегулювання поняття «домен» та «доменне ім'я» у національному законодавстві; відповідності назви закону та предмету його правового регулювання; юридичної мови та узгодженості понятійно - категоріального апарату законопроекту з чинними положеннями національного законодавства; відсутності фінансово - економічного обґрунтування у супровідних документах до законопроекту.

У своєму висновку до проекту акта Уповноважений Верховної Ради України з прав людини висловлює застереження щодо можливої неправомірної обробки персональних даних та пропонує конкретизувати порядок доступу до Реєстру доменних імен виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування «уповноваженими особами органів прокуратури, поліції, безпеки, органам, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, Державного бюро розслідувань та Національного бюро, які виконують функції з інформаційно – аналітичного забезпечення правоохоронних органів та ведення спеціальних обліків (оперативних, оперативно – облікових, дактилоскопічних, тощо)».

Також, з метою недопущення порушення права на невтручання в особисте життя в зв'язку з обробкою персональних даних, проектом акта

необхідно чітко передбачити, які відомості з Реєстру можуть бути офіційно оприлюднені та доступ до яких відомостей буде обмежено у відповідності до вимог чинного законодавства.

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України за результатами опрацювання законопроекту у своєму висновку зазначає про відсутність зауважень та пропозицій.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку за результатами опрацювання проекту Закону висловлює позицію про доцільність його прийняття.

ТОВ «Хостмайстер», як діючий адміністратор спеціального публічного домену другого рівня .gov.ua, розглянувши законопроект зазначає про підтримку ініціативи додаткового унормування окремих питань використання доменних імен державними органами в українському сегменті мережі Інтернет, разом з тим висловлюється проти руйнації працюючої системи делегування доменних імен в Домені .gov.ua.

Прийняття законопроекту, на їх думку, призведе до суттєвих негативних наслідків та знищення багаторічної відмовостійкої системи доменних імен, знизить рівень захищеності офіційних веб-сайтів в Домені .gov.ua.

Міністерство цифрової трансформації України у своєму висновку до законопроекту зазначає, що положення проекту Закону не відповідають вимогам визначеності, ясності і недвозначності правової норми, що, у свою чергу, не може забезпечити їх однакове застосування. Також, проект Закону не передбачає механізму їх реалізації та чіткої послідовності дій суб'єктів, на регулювання відносин яких він спрямований, та не забезпечує повноти правового регулювання пропонованих ним відносин, зокрема, в частині визначення повноважень суб'єктів владних повноважень та регулювання відносин стосовно діяльності адміністратора в домені GOV.UA.

Мінцифри також зазначає, що проект Закону потребує суттєвого та ґрунтовного доопрацювання з метою приведення його положень у відповідність до Закону України «Про публічні електронні реєстри», а також висловлює ряд інших зауважень.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку до проекту Закону зазначив наступне: законопроект матиме вплив на показники бюджету (може потребувати додаткових видатків на функціонування Адміністратора та здійснення інших передбачених законопроектом заходів); у разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2022 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2023 року, а після 15 липня 2022 року – не раніше 1 січня 2024 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону); рекомендувати Комітету з питань цифрової трансформації при доопрацюванні законопроекту виключити підпункт 3 пункту 2 розділу III законопроекту, оскільки порушене у цьому підпункті питання є предметом регулювання виключно бюджетного законодавства /для забезпечення узгодженості з вимогами статті 95

Конституції України та Бюджетного кодексу України (зокрема, статтями 4 і 23).

Головне науково – експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку на проект Закону зазначає, що у проекті не повною мірою унормовуються питання співвідношення організаційно-технічних систем зазначених суб'єктів та правових підстав їх взаємодії.

Відповідно до ч. 2 ст. 4 проекту «Адміністратором є орган державної влади, якому делеговане право адміністрування домену GOV.UA та який визначений Кабінетом Міністрів України». При цьому, з положень проекту незрозуміло, ким саме здійснюється таке делегування.

В абз. 3 ч. 1 наводиться визначення поняття «адміністрування» як «реалізація Адміністратором прав та обов'язків, встановлених цим Законом та договорами». Тобто, за такої редакції, певні права та обов'язки відповідного державного органу визначатимуться у договорах.

Також висловлює зауваження щодо використання термінологічного апарату.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет **ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про реєстрацію доменних імен (реєстр. № 7357 від 09.05.2022 р.), поданий народним депутатом України Федієнком О.П. та іншими народними депутатами України **включити до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.**

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника Голови Комітету – народного депутата України Федієнка О.П.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО